

"ВИПОМ" АД

**ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА,
ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018г.**

Индивидуалният финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2018г. от страница 1 до страница 62 е одобрен и подписан от името на "ВИПОМ" АД от:

Изпълнителен директор:

Гошо Георгиев



Съставител:

Теодора Трифонова

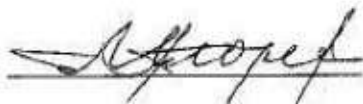


**ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА
ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018г.**

Индивидуалният доклад на ръководството за дейността за годината завършваща на 31.12.2018г. е одобрен и подписан от името на "ВИПОМ" АД от:

Изпълнителен директор:

Гошо Георгиев





ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31.12.2018 година

АКТИВ	Приложение	31.12.2018 г. BGN'000	31.12.2017 г.* BGN'000
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	3,428	3,677
Дълготрайни нематериални активи	1.2.	3	4
Нетекущи финансови активи	1.3.	1	1
Активи по отсрочени данъци	1.4.	70	27
Общо нетекущи активи		3,502	3,709
Текущи активи			
Материални запаси	1.5.	3,075	3,077
Текущи търговски и други вземания	1.6.	1,353	1,703
Пари и парични еквиваленти	1.7.	741	989
Общо текущи активи		5,169	5,769
Сума на актива		8,671	9,478





ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31.12.2018 година - продължение

СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ	Приложение	31.12.2018 г. BGN'000	31.12.2017 г.* BGN'000
Собствен капитал			
Основен капитал	1.8.1.	299	299
Регистриран капитал		299	299
Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	1.8.2.	(60)	(48)
Резерви	1.8.3.	7,796	7,796
Финансов резултат	1.8.4.	(206)	518
Натрупани печалби/загуби		(111)	498
Печалба/загуба за годината		(95)	20
Общо собствен капитал		7,829	8,565
Нетекущи пасиви			
Нетекущи провизии	1.9.	182	148
Общо нетекущи пасиви		182	148
Текущи пасиви			
Текущи търговски и други задължения	1.10.	150	198
Данъчни задължения	1.11.	42	34
Задължения към персонала	1.12.	93	114
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	1.13.	375	419
Общо текущи пасиви		660	765
Сума на собствен капитал и пасива		8,671	9,478

Приложенията от страница 7 до страница 62 са неразделна част от финансовия отчет.

* Дружеството прилага първоначално МСФО 9 и МСФО 15 на 1 януари 2018 г. В съответствие с избраните методи за премияване, сравнителната информация не е преизчислена.

Представяващ:

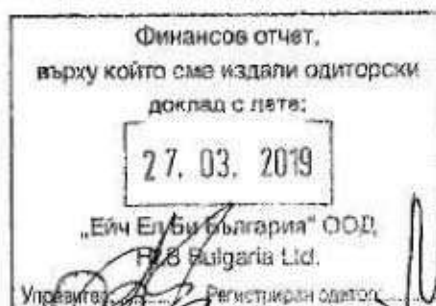
Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

„Ейч Ел Би България“ ООД



ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ
за 2018 година

	Приложение	2018 г. BGN'000	2017 г.* BGN'000
Приходи			
Приходи по договори с клиенти	2.1.1	2,846	3,298
Други приходи / доходи	2.1.1	21	56
<i>Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата</i>	2.1.2.	44	22
Общо приходи		2,911	3,376
Разходи			
<i>Разходи по икономически елементи</i>		(3,046)	(3,141)
Използвани суровини, материали и консумативи	2.2.1.	(1,173)	(1,219)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(241)	(233)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(254)	(235)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(1,340)	(1,355)
Начислена/ (възстановена) обезценка на финансови активи	2.2.5.	5	-
Други разходи	2.2.6.	(43)	(99)
<i>Суми с корективен характер</i>	2.2.7.	17	(195)
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)		-	(3)
Промена в наличностите на готовата продукция и незавършено производство		17	(192)
<i>Финансови разходи</i>	2.2.8.	(18)	(19)
Общо разходи без разходи за данъци		(3,047)	(3,355)
Печалба/ загуба преди разходи за данъци		(136)	21
<i>Разход за данъци</i>	2.2.9.	41	(1)
Текущ данък		-	(14)
Изменение за сметка на отсрочени данъци		41	13
<i>Печалба/ загуба от продължаващи дейности</i>		(95)	20
Печалба/ загуба		(95)	20
<i>Основна нетна печалба на акция</i>		(0,32)	0,07
от продължаващи дейности		(0,32)	0,07

Приложенията от страница 7 до страница 62 са неразделна част от финансовия отчет.

* Дружеството прилага първоначално МСФО-9 и МСФО 15 на 1 януари 2018 г. В съответствие с избраните методи за преминаване, сравнителната информация не е преизчислена.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

"Ейч Ел Би България" ООД





ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за 2018 година

	2018 г. BGN'000	2017 г. BGN'000
<i>Печалба/загуба</i>	(95)	20
<i>Друг всеобхватен доход</i>	(12)	(4)
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:		
Преопенки на задължения по планове с дефинирани доходи	(12)	(4)
Общ всеобхватен доход	(107)	16

Приложенията от страница 7 до страница 62 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващи:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

„Ейч Ел Би България“ ООД



ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за 2018 година

	2018 г. BGN'000	2017 г. BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от контрагенти	3,245	3,527
Плащания на контрагенти	(1,586)	(1,906)
Потоци за персонал и социално осигуряване, нето	(1,352)	(1,317)
Платени данъци (без корпоративни данъци)	(103)	(72)
Възстановени данъци (без корпоративни данъци)	34	108
Платени корпоративни данъци	(5)	(6)
Курсови разлики, нето	(4)	(5)
Други парични потоци от оперативна дейност	(23)	(4)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	206	325
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на дълготрайни активи	(4)	(2)
Постъпления по безвъзмездни финансови средства предоставени от държавата	-	132
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(4)	130
Парични потоци от финансова дейност		
Изплатени дивиденди	(447)	-
Платени лихви и такси по получени заеми	-	(13)
Нетни парични потоци от финансовата дейност	(447)	(13)
Нето изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	(245)	442
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	989	547
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	744	989

Приложенията от страница 7 до страница 62 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

"Ейч Ел Би България" ООД



ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
към 31.12.2018 година

	Основен капитал	Резерв от планове с дефинирани доходи	Общи и други резерви	Надрупани печалби/загуби	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари 2017 г.	299	(44)	7,796	495	8,546
Промени в собствения капитал за 2017 г.	-	(4)	-	23	19
Друг всеобхватен доход	-	(4)	-	-	(4)
Акционерски печалби и загуби		(4)			(4)
Печалба /загуба за периода				20	20
Общ всеобхватен доход за 2017 г.	-	(4)	-	20	16
Други изменения в собствения капитал				3	3
Остатък към 31.12.2017 г.	299	(48)	7,796	518	8,565
Корекция от първоначално прилагане на МСФО 9				(157)	(157)
Салдо на 1 януари 2018 г. (преизчислено)	299	(48)	7,796	261	8,408
Промени в собствения капитал за 2018 г.	-	(12)	-	(567)	(579)
Друг всеобхватен доход	-	(12)	-	-	(12)
Акционерски печалби и загуби		(12)			(12)
Печалба /загуба за периода				(95)	(95)
Общ всеобхватен доход за 2018 г.	-	(12)	-	(95)	(107)
Дивиденди				(472)	(472)
Остатък към 31.12.2018 г.	299	(60)	7,796	(206)	7,829

Приложенията от страница 7 до страница 62 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

"Ейч Ел Би България" ООД



ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието
ВИПОМ АД

Съвет на директорите

Председател

Гошо Цанков Георгиев

Членове

Анна Олеговна Костарева

Красимир Андриев Кръстев

Изпълнителен директор

Гошо Цанков Георгиев

Съставител

Теодора Трифонова

Юристи

Рени Христова Дъгнешкова

Държава на регистрация на предприятието

Република България

Седанше и адрес на регистрация

гр. Видин ул. Цар Иван Асен II №9

Обслужващи банки

Интернешънъл Асст Банк – гр. Видин

Финансовият отчет е индивидуален отчет на предприятието

Съгласно законовите изисквания, индивидуалния финансов отчет ще се публикува в Комисия за финансов надзор, Българска фондова Бурса-София АД и Търговския регистър.

Дата на финансовия отчет

31.12.2018 г.

Дата на съставяне

19.03.2019 г.

Период на финансовия отчет – текущ период

Годината, започваща на 01.01.2018 г. и завършваща на 31.12.2018 г.

Период на сравнителната информация – предходен период

Годината, започваща на 01.01.2017 г. и завършваща на 31.12.2017 г.

Дата на одобрение за публикуване

25.03.2019 г.

Орган, одобрил отчета за публикуване

Съвет на директорите, чрез вписано в протокол решение от дата 25.03.2019 г.

Учредяване и регистрация

„Випом“ АД е акционерно дружество съгласно Търговския закон със седалище и адрес на управление гр. Видин 3700, ул. „Цар Иван Асен“ II № 9; тел./094/609025; факс /094/609021.

Дружеството е вписано по фирменно дело 228 от 1997г., том IV, партида №127, страница 74, рег. 1 по описа на Видинския окръжен съд.

С решение № 405/13.11.2002 г на Видинския окръжен съд „Випом“ АД е вписано като публично дружество в регистъра на публичните дружества и други емитенти на ценни книжа, воден от АКЦК на основание чл.18, ал.1 от ЗППЦК.

Предмет на дейност и основна дейност на предприятието

Производство на помпи, помпени агрегати и резервни части за тях

Брой служители

Общо средно за периода – 120 души.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 01.01.2018 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИКИ

Счетоводна политика и промени през периода

Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС с съответно от Международния комитет за разяснения на МСФО (КРМСФО).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2018 г., са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството относно принципите, правилата и критериите за отчитане на следните отчетни обекти, както и на представянето и оповестяванията на финансовата информация за тях: търговски вземания, вземания от свързани лица, парични средства и парични еквиваленти, съдебни и други вземания, приходи от договори с клиенти.

Дружеството е приложило за първи път МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ и МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Дружеството е избрало да прилага МСФО 15 като използва метода на кумулативния ефект, при който сравнителната информация не се преизчислява, също така Дружеството се възползва и от освобождаването в параграф 7.2.15 на МСФО 9 за преизчисляване на сравнителната информация по отношение на класификацията на финансовите активи и пасиви и обезценката по МСФО 9.

Значителните промени в счетоводната политика и ефектите от първоначалното прилагане са описани по долу Бележка „Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.“ и са отчетени ефектите от промяната в счетоводната политика, във връзка с измененията на МСФО, приети от ЕС и влезли в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 г. Ефектът от първоначалното прилагане на тези стандарти е основно свързан с увеличение на признатата обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи.

За първи път през 2018 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те не оказват ефект върху финансовия отчет на Дружеството. Дружеството не е приело стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане за периода, започващ на 1 януари 2018г.:

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти”

МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” и свързаните разяснения към МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (наричани по-нататък МСФО 15) заместват МСС 18 „Приходи”, МСС 11 „Договори за строителство”, както и няколко разяснения свързани с приходите. Новият стандарт изменя изискванията за признаване на приходи и установява принципи за докладване на информацията относно естеството, размера, времето и несикурирността на приходите и причините потоци, произтичащи от договори с клиенти. МСФО 15 въвежда нов, пет-стъпков модел за отчитане на приходите, произтичащи от договори с клиенти, и изисква приходите да се признават в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените на клиента стоки или услуги. МСФО 15 изисква от предприятията да упражнят преценка, при отчитане на всички уместни факти и обстоятелства, когато прилагат всяка една стъпка от модела по отношение на договорите с техните клиенти.

Новият стандарт е базиран на принципа, че приходите се признават, когато контролът върху стоката или услугата се прехвърля на клиента.

Приходите, които имат съществен ефект за Дружеството основно са свързани с договори за продажба на продукция (помпи, помпени агрегати и резервни части за тях). Продажбите се извършват съгласно сключени договори с клиенти. Договорите с клиентите за продажба отговарят на критериите за отчитане на договор с клиент.

Обичайно договорите с клиенти са с едно задължение за изпълнение и са с фиксирани цени.

Прилагането на МСФО 15 за първи път в Дружеството засяга главно следните области:

- включване на допълнителни оповестявания във финансовите отчети;
- идентифициране на задълженията за изпълнение.

(а) Преход

Дружеството е избрало да приложи МСФО 15, използвайки метода на кумулативния ефект, като ефектът от първоначалното прилагане на този стандарт се признава като корекция на началното салдо на неразпределената печалба/(непокрита загуба) на датата на първоначалното прилагане, т.е. 1 януари 2018г. Съответно, информацията представена за 2017 г. не е пререзчислена, т.е. представена е в съответствие с прилаганите тогава разпоредби на МСС 18, МСС 11 и свързаните разяснения. В допълнение, изискванията за оповестяване на МСФО 15 не са изцяло приложени по отношение на сравнителната информация. Представена е информация за сравнителната информация въз основа на изискванията за оповестяване на отменените стандарти (МСС 18) и прекласификации във връзка с новите изисквания за оповестяване по МСФО 15.

В съответствие с преходните разпоредби на стандарта, МСФО 15 е приложен само към договори, които не са били приключили към 1 януари 2018 г.

(б) Оценка и признаване

Приходите, които имат съществен ефект за Дружеството са приходите от продажба на помпи, помпени агрегати и резервни части. Признаването и оценяването на приходите по тези договори не се различава от признаването им с досегашната практика.

Дружеството е оценило ефектите от прилагането на новия стандарт МСФО 15 върху финансовите си отчети и не е идентифицирало области, които да бъдат засегнати и които да оказват влияние

върху стойностите на неговите приходи от дейността и/или вземанията, доколкото не се очаква съществена промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиентите от оказваните от Дружеството услуги или отчитането на продажбите. Не са идентифицирани разлики при промяната на счетоводната политика относно момента на признаване на приходите и тяхната оценка, които да изискват корекции на вече признати стойности на приходи от преходни периоди.

МСФО 9 „Финансови инструменти“

МСФО 9 установява нови принципи, правила и критерии класификация и оценка на финансови активи и финансови пасиви, отписване на финансови инструменти, обезценка на финансови активи и счетоводно отчитане на хеджирането и заменя МСС 39 „Финансови инструменти: Признаване и оценяване“. Въведени са нови класификационни критерии и групи на финансовите активи, нови правила за тяхното последващо оценяване и признаването на приходите от тях. Също така МСФО 9 установява нов подход за измерване на обезценки – на база очакваните кредитни загуби.

Подробна информация за новата счетоводна политика и ефектът от промяната спрямо прилаганата преди това счетоводна политика, са представени по-долу.

(а) Преход

Дружеството е приело МСФО 9 на определената дата на влизане в сила (1 януари 2018 г.) и не преизчислява сравнителната информация

Дружеството се възползва от освобождаването в параграф 7.2.15 от МСФО 9 от преизчисляване на преходни периоди по отношение на класификацията и обезценката на финансовите инструменти. Кумулативният ефект от първоначалното прилагане е признат като корекция на неразпределената печалба (непокрита загуба) на датата на първоначалното прилагане (1 януари 2018 г.).

Следната таблица обобщава ефектът от прехода към МСФО 9, нетно от данъци върху началното салдо на неразпределената печалба/(непокрита загуба):

	Ефект върху началните салда
	*000 лв.
Непокрита загуба на 31 декември 2017 г.	518
Отписани търговски вземания	(135)
Увеличение на загубите от обезценка на търговски и други вземания	(20)
Увеличение на загубата от обезценка на пари и парични еквиваленти	(4)
Отсрочени данъци	2
Непокрита загуба на 1 януари 2018 г.	361

В допълнение, Дружеството е приело свързаните изменения в МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестяване“, които са приложими към оповестяванията за 2018 г., но не са изцяло приложени по отношение на сравнителната информация

(б) Класификация и оценка

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация на финансовите активи, който се базира на характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи и бизнес модела, в който те се управляват. Влиянието на МСФО 9 върху класификацията и оценката на финансовите активи е представена по-долу.

Значителна част от притържаваните финансови активи се държат от Дружеството с цел събиране на свързаните с тях договорни парични потоци. Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, които по МСС 39 са били класифицирани като „кредити и вземания“ и оценявани последващо по амортизирана стойност

към 31 декември 2017 г., ще се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи са класифицирани и ще се оценяват последващо по МСФО 9 по амортизирана стойност.

Таблицата по-долу представя първоначалните балансови стойности на всеки тип финансови активи на Дружеството по МСС 39 и балансови им стойности по МСФО 9 на 1 януари 2018 г.

Тип на финансов актив	Категория по МСС 39	Категория по МСФО 9	Балансова стойност по МСС 39	Балансова стойност по МСФО 9
			'000 лв.	'000 лв.
Текущи търговски вземания	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	171	151
Други вземания	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	14	14
Вземания от свързани лица	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	1,518	1,518
Парични средства в банкови сметки	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	989	985
Всичко финансови активи			2,692	2,668

Ефектът от приемането на МСФО 9 върху балансовите стойности на финансовите активи на 1 януари 2018 г. е свързан основно с новите изисквания за обезценка на финансовите активи.

МСФО 9 започва да голяма степен съществуващите изисквания в МСС 39 за класификация и оценка на финансовите пасиви:

Вид финансов пасив	Дефиниция	Категории и оценки МСС 39	Категории и оценки МСФО 9
Краткосрочни търговски задължения	Недеривативни финансови пасиви с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар.	Кредити и задължения по амортизирана стойност	Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност
Задължения по получени заемс	Недеривативни финансови пасиви с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар.	Кредити и задължения по амортизирана стойност	Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност

(е) Обезценка на финансови активи

МСФО 9 заменя модела на „донесените загуби“ в МСС 39 с модела на „очакваните кредитни загуби“. Съгласно разпоредбите на МСФО 9, загубите от обезценка следва да се признават по-рано, отколкото тези според МСС 39.

Дружеството е определило, че прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9, в сила от 1 януари 2018 г., води до признаване на допълнителна загуба от обезценка. След приемането на МСФО 9 Дружеството е признало допълнителна обезценка за очаквани кредитни загуби на Търговските и други вземания и парични средства съответно в размер на 20 хил.лв. и 4 хил.лв., и е отписало вземания за 135 хил.лв., което води до намаляние на неразпределената печалба в размер на 159 хил.лв към 1 януари 2018 г.

Дружеството е приело следните нови и ревизирани стандарти и разяснения, които са задължителни за прилагане от 1 януари 2018 г. които не оказват ефект върху финансовото състояние и резултатите от дейността му.

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения” - приет от ЕС на 28 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.). Това разяснение се отнася за отчитането на трансакции или части от трансакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на трансакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания - датата на трансакцията се определя за всяко отделно плащане;

Промени в МСФО 2 „Плащане на базата на акции” - приет от ЕС на 26 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Тези пояснения уточняват сделките: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при опцията и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) - въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези трансакции да се класифицират, така както щека да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на трансакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;

Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти” - приет от ЕС на 14 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Трансфери на инвестиционни имоти. Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти”. Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти - тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти” с МСФО 4 „Застрахователни договори” - приет от ЕС на 3 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Изменението адресира въпроси, касаещи застрахователни дружества и възникващи от прилагането на МСФО 9 преди МСФО 17 „Застрахователни договори”, който ще отмени МСФО 4. Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи - подход на наслагване със замяна дата и подход на отсрочване. Дават се две опции на дружества със застрахователни договори I. Временно освобождаване от прилагане на МСФО 9 до 1.1.2021 г. (когато влиза в сила МСФО 17). До тогава ще се прилага МСС 39. Тази опция е за дружества, чиято преобладаваща дейност е свързана със застраховане. Припокриващ подход, при който се прилага МСФО 9, но се правят корекции в печалбата или загубата за периода (т.е. рекласификации в ДВД) само по отношение на определени

(отговарящи на условия) финансови активи, които корекции привеждат тяхното отчитане до това съгл. МСС 39. Целта е да се избегне променливост на финансовите резултати вследствие на прилагане на МСФО 9 с МСФО 4.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъла 2014-2016) – приети от ЕС на 7 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.); Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или несъгласия в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъла 2015-2017)“ – (приет от ЕС на 14 март 2019 г., в сила за годишни периоди от 01 януари 2019 г.);

Изменения в МСС 19 „Доходи на наети лица“ – Изменение, съкращаване или уреждане на плана – (приет от ЕС на 13 март 2019 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.). Изменението изисква от предприятията да използват актуализирани актюерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната ляхва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане.

Изменение в МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия“ – (приет от ЕС на 8 февруари 2019 г., в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.). Уточнява се, че предприятие прилага МСФО 9 при отчитане на дългосрочна инвестиция в асоциирано или в съвместно контролирано предприятие, която е част от нетната инвестиция в това асоциирано или съвместно контролирано предприятие и към която, обаче, не се прилага метода на собствения капитал.

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни периоди, започващи на 1 януари 2018 г. нови стандарти, променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството на Дружеството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети за следващи периоди, като по-долу е оповестено как може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Дружеството присме тези стандарти за първи път.

МСФО 16 „Лизинг“ – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);

Този стандарт е с изцяло променена концепция и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите. Въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел по-достоверно представяне на тези сделки. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт МСС 17 – *Лизинг*, КРМСФО 4 *Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг*, ПКР-15 *Оперативен лизинг – стимули* и ПКР-27 *Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг*. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането

на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца, като ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение. СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малопценни активи, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Присъв към МСФО 16

Дружеството планира да приеме МСФО 16 като приложни модифициран ретроспективен подход, като кумулативният ефект от прилагането се признава на датата на първоначалното прилагане в началното салдо на капитала и не се преизчислява сравнителна информация. Дружеството ще избере да приложи стандарта към договори, които преди това са били идентифицирани като лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4. Следователно Дружеството няма да прилага стандарта към договори, които преди не бяха идентифицирани като съдържащи лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4.

Дружеството ще избере да използва изключенията, предложени от стандарта, за лизингови договори, за които срокът на лизинга приключва в рамките на 12 месеца и договори за лизинг, за които базовият актив е с ниска стойност.

Дружеството е прегледало всички свои лизингови договори от последната година, като е взело предвид новите правила на МСФО 16 за счетоводно отчитане на лизингите Въздействие върху отчета за финансовото състояние (увеличение / (намаляние)) към 1 януари 2019 г..

Изменение в МСФО 9 „Финансови инструменти“ - Предплащания с негативна компенсация – (приет от ЕС на 22 март 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.). Променят се съществуващите изисквания на МСФО 9 по отношение на права за прекратяване, за да се позволи оценяване по амортизирана стойност (или, в зависимост от бизнес модела, по справедлива стойност през ДВД), дори в случай на плащане на негативна компенсация.

КРМСФО 23 „Несигурност, свързана с данъчни третирання на данъци върху дохода“ – (приет от ЕС на 23 октомври 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.). Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12 „Данъци върху дохода“, когато съществува несигурност, свързана с данъчни третирання на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от предприятието данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство). Когато съществува несигурност, предприятието признава и оценява текущи или отсрочени данъчни пасиви или активи съгласно МСС 12 като определя облагемни печалби, данъчни загуби, данъчни основи и ставки;

Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2020 г.);

МСФО 17 „Застрахователни договори“ – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. не е приет от ЕК). През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятията, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, нетгарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите.

Изменения в МСФО 3 “Бизнес комбинации“ – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК).

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към края на отчетния период. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение „Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки“.

Всички данни за 2018 и 2017 година са представени в настоящия финансов отчет в хиляди лева, освен ако на съответното място не е записано друго. Доходите на една акция се изчислява и оповестяват в лева.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преименуват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Дружеството прилага първоначално МСФО 9 и МСФО 15 на 1 януари 2018 г. В съответствие с избраните методи за преминаване, сравнителната информация не е преименувана.

Консолидиран финансов отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран годишен финансов отчет за 2018 г. в съответствие с МСФО в сила за 2018 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати, ръководството очаква консолидираният финансов отчет за периода, приключващ на 31.12.2018 г., да бъде одобрен за издаване не по-късно 24.04.2019 г. от Съвета на директорите на дружеството, след което дата отчетът ще бъде на разположение на трети лица.

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период.

Актив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Класификация

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 500 лв. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Първоначална оценка

При първоначално придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други пряки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Пряките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за отговарящи на условията активи.

При придобиване на имоти, машини и съоръжения при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сепарирната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвения равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Последващо оценяване

След първоначално признаване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Последващи разходи

Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения, за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

Група	Години
Сгради	25
Машини и съоръжения	3.3
Транспортни средства	6.7
Стопански инвентар	6.7

Определените срокове на полезен живот на активите се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати: датата, на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5 или датата на отписване на активите. Амортизацията не се преустановява в периода на престои или изваждане от активна употреба.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Печалби и загуби от продажба

Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения се отписва от отчети за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продават.

Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход. Те се посочват нетно в позицията резултат от продажба на нетекущи активи" в отчета за всеобхватния доход.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Съгласно изискванията на МСС36, към края на отчетния период Дружеството прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай че такива индикации съществуват се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Инвестиционни имоти

Класификация и признаване

Предприятието класифицира като инвестиционни имоти, съгласно МСС 40, земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изразжда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот; или

- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Оценяване

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС 40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Освобождаване

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС 18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС 18. МСС 17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Представяне на резултат от отписване

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензи за програмни продукти, използвани в дружеството и права върху интелектуална собственост.

Признаване

Предприятието отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят определението на нематериален актив и критериите за признаване формулirани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че предприятието ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актива и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Разходите за научноизследователска дейност, направени с цел достигане до нови технически знания и познания, се признават в Отчета за всеобхватния доход в момента на тяхното възникване. Разходите за дейности по развитие, резултатите от които се използват в план или схема за производство на нови или съществено подобрени продукти или процеси, се капитализират, ако продуктът или процесът е технически или икономически реализируем за целите на производството и Дружеството разполага с достатъчно ресурси за да финализира развитието.

Първоначално оценяване

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи за ползване на програмни продукти.

Последващо оценяване

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Предприятието оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Методи на амортизация

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от датата, на която активът е класифициран като държан за продажба и датата на която активът е отписан.

В дружеството се прилага линейен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 7 години.

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преглед дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход.

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага датата на сключване на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към финансови приходи" или финансови разходи" в отчета за всеобхватния доход.

Парични средства

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби

Търговски и други вземания

Политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията разходи за обезценка” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход.

Предпадените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Търговските вземания представляват правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно.

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност по цената на сделката, на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, присъщ на дължника.

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

По отношение на търговските вземания, активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Дружеството прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

Дружеството е създадо матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби за период от 3 години, коригирана с прогнозни фактори, специфични за дължниците и за икономическата среда, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се

категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

Начислената и реинтегрирана обезценката на вземанията се представя към статията "Начислена/(възстановена) обезценка на финансови активи" на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период, превиншаващи дължимите суми.
- Сумите на данъчен кредит за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период, превиншаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукцията и незавършено производство.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение. Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

За суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

За готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – Разходите за преработка включват преходни разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция. Това са всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преходните разходи за материали и труд и общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем за последните три години. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали, труда и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение и склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

При употребата (даване и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претегаената стойност (себестойност).

Последващо материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност. Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са пълно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на свещуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение на полезния живот на актива.

Активи, държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекучи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаляване на стойността на активи държани за продажба.

Печаалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС36 и МСФО5.

Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в

производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството отчита Други резерви, които са образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и учредителния акт на предприятието и от други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсмяването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал, като номиналната стойност на акциите се приспада от стойността на записания капитал, а превишението на направените разходи над първата се признава като премисен резерв.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обикновено включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаляние на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ. Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Търговски и други задължения

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), които се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват

първоначално по тяхната справялива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва

След първоначалното признаване кредитите и търговските задължения, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задължения към персонал включват задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Трудните и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки за периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия се признават като разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от използваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната пресценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дълготрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за всички фондове на социално и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове, както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Дължимите от дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като:

- разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия разходи за персонал,
- ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в Отчета за другия всеобхватен доход в статия преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогностичните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

-Текущият данък върху дохода за текущия и преходни периоди се признава като пасив до степенята, до която не е платен.

-Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и преходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период предприятието преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Предприятието признава непризнатите в преходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Предприятието намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаляване се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, съгласно МСС20 са помощ от държавата /правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им сасда да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства, свързани с приходи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, различни от онези, свързани с активи.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи, се представят като

приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в който се признават разходите за покриването на които са получени.

Провизии

Провизиите се признават, когато Дружеството има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Когато дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Печалба или загуба за периода

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Разходи

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО. Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степеня, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Приходи

Политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукцията се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърляло на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукцията;
- сумата на прихода може надеждано да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждано да бъдат оценени.

Приходът от продажба на услуги се признава, когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждано, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на датата на баланса. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждано, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждано оценена;
- вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждано да се оцени;
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждано да бъдат оценени.

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Етапът на завършен договор се определя на база на набраните към края на отчетния период, разходи към общо предвидените разходи по договора.

Етапът на завършеност на една сделка може да се определи по различни методи.

- преглед на извършената работа;
- извършените до момента услуги като процент от общия обем на услугите, които трябва да бъдат извършени; или

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди, се признават когато:

- е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката; и
- сумата на приходите може надеждано да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидендите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход. Приходите от наемане се признават на времева база за срока на договора.

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърля обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разнотипни (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейла не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обикновено включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на пената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Дейността на дружеството е свързана с производство и продажба на помпи, помпени агрегати и резервни части.

Продажби на продукция

Продажбите на помпи, помпени агрегати и резервни части са в страната и чужбина. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обикновено дружеството контролира стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента. Договорите за продажба обикновено са с едно единствено задължение и с фиксирана цена. При продажба на продукция контролът се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент.

При продажби в страната това обикновено става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпоредя със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи.

При продажби в чужбина пресенката за момента, в който клиентът получава контрол върху поръчената продукция се прави на базата на договорените условия на продажба по „инкотермс“.

Условия за плащане

Продажните цени са фиксирани и са определени индивидуално за всеки конкретен договор. Обичайният кредитен период е от 30 до 90 дни. В определени случаи дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Промениливо възнаграждение

Промениливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи. Обичайно договорите за продажба на продукция са с фиксирано възнаграждение и не включват променливи елементи.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложили в конкретния договор. Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни след предоставяне на услугите. В случаи, че предоставените от Дружеството услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърляло на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако



чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (косто е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

Нетна печалба на акция

Предприятието изчислява основната нетна печалба на акция, съответстваща на печалбата или загубата, подлежащи на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието - майка, както и ако е представена такава информация - съответстваща на печалбата или загубата, произтичащи от продължаващи дейности, които подлежат на разпределение между тези акционери.

Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

Ефекти от промените в обменните курсове

Функционалната валута на предприятието е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били

призчислени при първоначалното признаване през периода или в преходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитанца се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде призната, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Предприятието прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: инвестиционните имоти, получени банкови заеми, определени търговски и други вземания и задължения, които се оценяват на повтаряща се база.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оновестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви, както и на пазарни нива на насми на имоти със сходни характеристики;

Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран пазарен цени на имоти и насми, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3. За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с преходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотогава, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване и е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МССВ могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата същественияте грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- приизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; или
- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, приизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством приизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Финансови инструменти

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2019 г.

1. Финансови активи

а) *Признаване и класификация на финансовите активи*

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Дружеството за тяхното управление.

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

За да бъде класифициран и оценяват по амортизирана цена на придобиване или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват

“само плащания по главницата и лихвата” (СПГА) по изплатената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГА тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилагащ бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

b) *Първоначално оценяване*

С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, или за които Дружеството е приложило практически целесъобразна мярка, Дружеството първоначално оценява финансови активи по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Дружеството е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

c) *Последващо оценяване и представяне*

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории и се оценяват както следва:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);
- Финансови активи, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, с рекласифициране на натрупани печалби и загуби (дългови инструменти);
- Финансови активи, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, без рекласифициране на кумулативните печалби и загуби при отписване (капиталови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Обичайно Дружеството отчита финансови активи в само от категория – финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност

Дружеството оценява финансовите си активи по амортизирана стойност, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято основната цел е да се събират договорните парични потоци, които включват плащания единствено на главница и лихва.

Тези финансови активи включват: парични средства и парични еквиваленти, търговски вземания, вземания по предоставени заеми, съдебни и други вземания, при които Дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчети за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

d) Обезценка на финансови инструменти

Дружеството изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи по договори с клиенти.

Дружеството признава като печалба или загуба от обезценка размера на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) или обратното им проявление. ОКЗ са настоящата стойност на паричния недостиг за очаквания срок на инструмента, което е разликата между паричните потоци, дължими на предприятието по договор и паричните потоци, които предприятието очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, негова приблизителна стойност или с текущия лихвен процент, както е уместно, съответно, спрямо условията и вида на инструмента. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци, които предприятието очаква да получи от обезпечението или в резултат на други кредитни подобрения, неразделна част от договора.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за това, в резултат на потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиция, за които не е налице значително повишение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се признават по отношение на загуби, които е възможно да възникнат през целия срок на инструмента.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството определя дали кредитният риск по финансовите инструменти се променил значително спрямо първоначалното признаване, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Дружеството преразглежда създадения вътрешен кредитен рейтинг на дължника, движението и/или реструктуриранятия по този или други инструменти на дължника, както и обективни външни фактори, които, по преценка на Дружеството, могат да имат отражение върху вземанията на индивидуално или колективно ниво. В допълнение се преследва дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Дружеството приема даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, даден финансов актив може да се разглежда като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предостави индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

По отношение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Дружеството прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

Следователно то не проследява промените в кредитния риск, но вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Дружеството е създадо матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за алжирските и за икономическата среда, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Дружеството използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 години назад, групирани по вид и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори за икономическата среда.

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайно се уреждат, съответно до 30 дни. Дружеството счита дадено търговско вземане че е в неизпълнение, когато е в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, дадено вземане може да се разглежда като такъв и в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на договорните суми. В допълнение Дружеството взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, с което да се елиминира възможността за недостоверно представяне на кредитния риск на индивидуално и колективно ниво.

Печалбите (обратно проявление) и загубите от обезценки, включващи провизиите за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки се признават в печалбата или загубата, като корективът за обезценка на дългови инструменти, отчитани по ССАВА, се представя в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на инструментите.

e) *Отписване, печалби и загуби*

Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци са изтекли или когато са били прехвърлени, като Дружеството е прехвърляло в значителна степен всички ползи и рискове, свързани със собствеността, за което се прави оценка.

Когато Дружеството запази правата за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но поеме задължение за плащане на паричните потоци без съществено закъснение към крайни получатели, финансовият актив се отписва, при условие, че Дружеството няма задължение да плати на крайните получатели, без да са събрани еквивалентните суми и не може да се разпоредба с първоначалния актив, освен като обезпечение в тяхна полза по това задължение.

Когато Дружеството нито прехвърля, нито запази по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансов актив, преценява дали е запазен контролът върху него. В случай, че контролът не е запазен, активът се отписва и се признават всякакви права и задължения, които са създадени или запазени при прехвърлянето, ако контролът е запазен, финансовият актив се признава до степента на продължаващото участие.

Резултатът от отписването на финансов актив, представляващ разликата между полученото възнаграждение и балансовата му стойност към датата на отписване, се признава нетно в печалбата или загубата в статия Други приходи/разходи в Отчета за всеобхватния доход.

Дружеството признава дивидент от по финансовите активи в печалбата или загубата в своите финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента, има вероятност да получи изгоди, свързани с дивидента, а размерът му може да бъде надеждно оценен.

2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

а) Признаване и класификация

Дружеството признава финансов пасив в своите финансови отчети, когато стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като „финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност“ и „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загуба“.

Финансовите пасиви се класифицират като текущи, освен ако за тях или за частта от тях дружеството е предоставило безусловно право на дължника да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

б) Първоначално оценяване

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плас, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случай на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

в) Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите пасиви се класифицират в една от следните пет категории: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“, „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загуба“, „пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие“ и „ангажименти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния“.

Финансови пасиви по амортизирана стойност

Дружеството оценява финансовите пасиви по амортизирана стойност, когато те не попадат задължително в обхвата на някоя от другите категории, в съответствие с МСФО 9, както и когато Дружеството не прилага изключението, с което неотменимо да определи финансов пасив при първоначално признаване като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата, при определените за това условия, съгласно МСФО 9.

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизируема стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било отбъти или премии при

придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията чрез ЕАП се включва като финансов разход в отчета за печалбата или загубата. Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства.

Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност, през печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Печалбите или загубите по пасиви, държани за търговия, се признават в отчета за печалбата или загубата.

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9. Дружеството не е определило никакви финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

d) Отписване, печалби и загуби

Дружеството отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

e) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Дружеството има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и урежат пасивите едновременно.

Разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за превижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията актив, се определя чрез коефициент / норма / на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват

се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва разпоредбите на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по който дружеството е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните пряки разходи, извършени от лизингополучателя се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намаляването на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизируемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизируеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че предприятието ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по който дружеството е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което предприятието използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по който дружеството е лизингодател

Предприятието признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансов доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансов лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансов лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни на настоящата собственост, намалена с настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по който дружеството е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от актива.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от актива.

Началните преки разходи, извършени от предприятието във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на актива и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизируемите активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизацията се изчислява на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието; или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност.

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието. Условните активи и пасиви не се признават.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

-естеството на събитието; и

-приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Сaldo към 31.12.2016	1,893	3,162	423	2,133	218	100	537	8,466
Постъпления				781				781
Излезли			(23)	(39)		(1)	(537)	(600)
Сaldo към 31.12.2017	1,893	3,162	400	2,875	218	99	-	8,647
Постъпления						4		4
Сaldo към 31.12.2018	1,893	3,162	400	2,875	218	103	-	8,651
Амортизация								
Сaldo към 31.12.2016		2,301	242	1,931	213	93		4,780
Постъпления		111	13	102	2	4		232
Излезли			(23)	(18)		(1)		(42)
Сaldo към 31.12.2017	-	2,412	232	2,015	215	96	-	4,970
Постъпления		110	13	128	1	1		253
Сaldo към 31.12.2018	-	2,522	245	2,143	216	97	-	5,223
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2017	1,893	750	168	860	3	3	-	3,677
Балансова стойност към 31.12.2018	1,893	640	155	732	2	6	-	3,428

Оповестяване за ограничения върху правото на собственост:

В полза на Интернешънъл Асет Банк АД, по договор за кредитна линия е наложена ипотека на административна сграда „Металик“, находяща се в гр. Видин – Западна Складова зона, с балансова стойност 59 хил.лв. (към 31.12.2017г. – 63 хил.лв.)

Дружеството е извършило преглед за наличие на индикация за обезценка на имоти, машини и съоръжения и е преценило, че не съществуват индикации, които да показват, че балансовата стойност на активите превишава тяхната възстановима стойност.

1.2. Дълготрайни нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност				
Създао към 31.12.2016	27	36	185	248
Създао към 31.12.2017	27	36	185	248
Създао към 31.12.2018	27	36	185	248
Амортизация				
Създао към 31.12.2016	26	30	185	241
Постъпилан	1	2		3
Създао към 31.12.2017	27	32	185	244
Постъпилан		1		1
Създао към 31.12.2018	27	33	185	245
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2017	-	4	-	4
Балансова стойност към 31.12.2018	-	3	-	3

1.3. Нетекущи финансови активи

Нетекущите финансови активи включват инвестиции в дъщерно дружество както следва:

Вид	31.12.2018 г.		31.12.2017 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
ООО Випом Трейд- Русия	100%	1	100%	1
Общо		1		1

В края на 2015г. Випом АД регистрира дъщерно Дружество с ограничена отговорност "Випом Трейд". Капиталът на дружеството ефективно е внесен през 2016 г. Юрическото лице е регистрирано в гр. Москва – Руска федерация, като капиталът му е в размер на 50 хил. руски рубли (прибл. хиляда лева към момента на регистрацията му) и е 100% собственост на Випом АД. Дъщерното дружество извършва продажби на пазарите на Руската Федерация и други страни от ОНД на стоки, произведени и доставени му от дружеството майка - Випом АД.

1.4. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2017		Изменение на отсрочените данъци:				31 декември 2018	
			Признати в отчета за всеобхватния ДОХОД		Признати в отчета на собствения КАПИТАЛ			
	временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък
Активи по отсрочени данъци								
Обезценки	632	63	18	2	24	2	674	67
Компенсируван отпусък	42	4	(12)	(1)			30	3
Доходи на физ. лица	8	1					8	1
Провизии	99	10					99	10
Финансирание			375	37			375	37
Общо активи:	781	78	381	38	24	2	1,186	118
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	508	51	(28)	(3)			480	48
Общо пасиви:	508	51	(28)	(3)	-	-	480	48
Отсрочени данъци (нето)	273	27	409	41	24	2	706	70

1.5. Материални запаси

Материалните запаси на дружеството включват:

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Материали в т.ч. /нето/	473	491
Основни материали	373	391
Резервни части	48	47
Горива и смазочни материали	1	
Други материали	204	211
Материали бронз	238	233
Обезценка на материали	(391)	(391)
Продукция /нето/	2,211	2,318
Продукция	2,451	2,558
Обезценка на продукция	(240)	(240)
Незавършено производство /нето/	391	268
Незавършено производство	391	268
Общо	3,075	3,077

Към 31.12.2018 г., Дружеството е направило преглед на наличните материали и готова продукция, за да прецени дали има индикации за обезценка. При прегледа са използвани значителни преценки, допускания и несигурни бъдещи събития, като възможността за реализация, чрез продажба или внагане в производството, на определени позиции в рамките на следващия едногодишен период, данни за последни доставни и продажни цени на материалните запаси. При този преглед ръководството на дружеството е преценило, за текущата 2018 година да не обезценява материали и готова продукция. През 2017 година е извършена обезценка в размер на 50 хил. лв. Общият размер на натрупаната обезценка към 31.12.2018 год. е в размер на 631 хил. лв., съответно за материали – 391 хил. лв. и продукция 240 хил. лв. (31.12.2017 год. е в размер на 631 хил. лв., съответно за материали - 391 хил. лв. и продукция - 240 хил. лв.)

Балансовата сума на материалните запаси, които са дадени в залог за обезпечаване на пасиви е 500 хил. лв.

1.6. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2018	31.12.2017 г.
Вземания от свързани лица в групата /нето/	40	61
Вземания по продажби	40	61
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	1,226	1,457
Вземания по продажби	1,226	1,457
Вземания по продажби /нето/	78	171
Вземания по продажби	94	171
Обезценка на вземания МСФО 9	(16)	-
Вземания по предоставени аванси /нето/	-	8
Вземания по предоставени аванси	-	8
Други текущи вземания	9	6
Предоставени гаранции и депозити	7	2
Предоставени разходи	2	1
Други вземания	-	3
Общо	1,353	1,703

Към датата на финансовия отчет е направена последваща оценка по МСФО 9 „Финансови инструменти“, съгласно възприетата политика в Приложение 4.2. и е призната провизия за очаквани кредитни загуби в размер на 16 хиляди.

Движението на обезценката е представено в следната таблица:

Дългови инструменти по амортизирана стойност	Първоначален ефект от прилагането на МСФО 9	Начислена за периода	Резултатирана	31.12.2018 г.
Обезценка на търговски вземания от несвързани лица	20	-	(4)	16
	20	-	(4)	16

1.7. Парични средства

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Парични средства в брой	4	4
в лева	4	4
Парични средства в разплащателни сметки	738	984
в лева	47	58
във валути	691	926
Парични еквиваленти	2	1
Вземания от подотчетни лица	2	1
Общо	744	989

Равнение на Парични средства отчет за финансово състояние – отчет за паричен поток

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за финансовото състояние	741	989
Обезценка за очаквани кредитни загуби	3	-
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за паричните потоци	744	989

1.8. Собствен капитал

1.8.1. Основен акционерен капитал

Към 31.12.2018 г. акционерният капитал на Випом АД е в размер на 299,120 лева, разпределен в 299,120 броя обикновени поименни безналични свободно прехвърляеми акции, всяка с номинална стойност от 1 (един) лев.

Разпределението на акционерния капитал към 31 декември е, както следва:

Акционер	31.12.2018 г.				31.12.2017 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Випом АД	147000	147000	147000	49%	-	-	-	-
Рандевъ СО Кипър	-	-	-	-	147,000	147,000	147,000	49.14%
ТК Хола АД	98,667	98,667	98,667	32.99%	5,551	5,551	5,551	1.86%
Рианатекс АД	11,594	11,594	11,594	3.88%	25,873	25,873	25,873	8.65%
Риаски Лен АД	-	-	-	-	33,170	33,170	33,170	11.09%
ИНС ГВ ООД	5,551	5,551	5,551	1.86%	36,800	36,800	36,800	12.30%
Приви АД	-	-	-	-	15,666	15,666	15,666	5.24%
Буд Холадинг АД	20	20	20	0.01%	20	20	20	0.01%
Физически лица	36,288	36,288	36,288	12.12%	35,040	35,040	35,040	11.71%
Общо:	299,120	299,120	299,120	100%	299,120	299,120	299,120	100%

1.8.2. Резерви

	Резерв от планове с дефинирани доходи	Общи резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2016 г.	(44)	7,796	7,752
Пренесени резерви към 31.12.2016 г.	(44)	7,796	7,752
Увеличения от:	(4)	-	(4)
Резерв от планове с дефинирани доходи	(4)	-	(4)
Резерви към 31.12.2017 г.	(48)	7,796	7,748
Увеличения от:	(12)	-	(12)
Резерв от планове с дефинирани доходи	(12)	-	(12)
Резерви към 31.12.2018 г.	(60)	7,796	7,736

1.8.3. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2016 г.	495
Пренесен остатък към 31.12.2016 г.	495
Увеличения от:	23
Печалба за годината 2017	20
Други	3
Печалба към 31.12.2017 г.	518
Корекции от първоначално прилагане на МСФО 9	(157)
Печалба на 1 януари 2018 г. (пренесено)	361
Намаляния от:	(472)
Разпределение на дивиденди	(472)
Печалба към 31.12.2018 г.	(111)
Загуба към 31.12.2017 г.	-
Увеличения от:	(95)
Загуба за годината 2018	(95)
Загуба към 31.12.2018 г.	(95)
Финансов резултат към 31.12.2016 г.	495
Финансов резултат към 31.12.2017 г.	518
Финансов резултат към 31.12.2018 г.	(206)

1.9. Нетекущи провизии

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	182	148
Общо	182	148

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от настоящия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	148	133
Задължение признато в баланса на 1 януари	148	133
Разход за лихви	2	3
Разход за текущ стаж	30	24
Извършени плащания през периода	(10)	(15)
Актуерна загуба/печалба призната през периода	12	3
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	182	148
Задължение признато в баланса към 31 декември	182	148

Очакваните плащания във връзка със задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са представени в таблицата. Сумите са представени в хиляди:

Вид (срок)	Задължение	Сума при пенсиониране
1. Краткосрочни (<=12м.)	30	30
2. Дългосрочни (>12м.)	152	584
Общо:	182	614

1.10. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Задължения към свързани лица извън групата	22	25
Задължения по дивиденди	22	-
Задължения по гаранции и депозити	-	25
Задължения по доставки	63	72
Задължения по получени аванси	34	65
Други текущи задължения	31	36
Задължения по застраховки	-	1
Други задължения	31	35
Общо	150	198

1.11. Данъчни задължения

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Данък върху добавената стойност	9	8
Корпоративен данък	-	14
Данък върху доходите на физическите лица	7	9
Данък върху разходите	3	3
Други данъци	23	-
Общо	42	34

В статия други данъци са включени задължения за такса смет в размер на 16 хил. лв. и данък сгради в размер на 7 хил.лв.

1.12. Задължения към персонал

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Задължение към персонал	52	66
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	25	35
Задължение към социално осигуряване	34	41
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	5	7
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	5	5
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	2	2
Общо	93	114

1.13. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са по сключени договори с „Институт по металосене и лезерски технологии“ АД за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 -2020 във връзка с доставка, инсталиране и тестване на инсталация за регенериране на отработени формовъчни смеси, включително линия за самоподготовка с обща стойност на договора в размер на 735 хил.лв. и размер на финансирането в размер на 441 хил. лв.

Към 31 декември 2018 г. безвъзмездни средства, предоставени от държавата в размер на 375 хил. лв. (31.12.2017 год. - 419 хил.лв.) и са свързани с доставка и изграждане на актив.

2. Отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи от продажби

	2018 г.	2017 г.
Приходи по договори с клиенти в т.ч.	2,846	3,298
Продажби вътрешен пазар -помпи	1,312	941
Продажба износ -помпи	1,523	2,339
Продажби на материали	10	17
Продажби на услуги	1	1
Други приходи доходи в т.ч.	21	56
Продажби на земи	5	19
Отписани задължения	-	23
Безвъзмездно получени активи	1	9
Други	15	5
Общо	2,867	3,354

Структура на продажбите на продукция - вътрешен и външен пазар

Направление на продажбите	Стойност, хил. лв.		Относителен дял, %	
	2018 г.	2017 г.	2018 г.	2017 г.
Външен пазар	1,523	2,339	53.72	71.31
Вътрешен пазар	1,312	941	46.28	28.69
Общо:	2,835	3,280	100	100

Разпределение на износа на Дружеството през 2018г. по дестинации (страни)

№	Страна на износа	Стойност 000 EUR	Стойност 000 лв.	% от износа
1	Азербайджан	15	30	1.98
2	Египет	9	18	1.15
3	Естония	4	8	0.05
4	Казахстан	39	76	4.98
5	Косово	11	21	1.38
6	Руска федерация	642	1,263	82.93
7	Туркменистан	28	54	3.53
8	Украйна	27	53	4
ВСИЧКО:		775	1,523	100

2.1.2. Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата

Приходите от безвъзмездни средства предоставени от държавата са свързан с доставка и изграждане на актив и са в размер на 44 хил. лв. (31.12.2017 год. – 22 хил. лв.)

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Основни материали за производство	749	806
Спомагателни материали	35	43
Горивни и смазочни материали	26	22
Работно облекло	5	5
Ел. енергия	318	297
Вода	11	14
Офис материали и консумативи	4	6
Купони за безплатна храна	25	26
Общо	1,173	1,219

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Нает транспорт	4	4
Наеми	27	27
Ремонти	17	15
Реклама	1	2
Съобщителни услуги	16	17
Консултантски и други договори	8	3
Граждански договори и хонорари	33	37
Застраховки	7	6
Даръци и такси	48	51
Охрана	33	31
Комисионни	2	-
Трудова медицина	5	3
Абонаменти	11	13
Такси	10	8
Одит	13	11
Други разходи за външни услуги	6	5
Общо	241	233

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Разходи за амортизации на производствени	193	177
дълготрайни материални активи	193	177
Разходи за амортизации на административни	61	58
дълготрайни материални активи	58	55
дълготрайни нематериални активи	3	3
Общо	254	235

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2018 г.	2017 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	1,108	1,122
производствен персонал	701	703
административен персонал	407	419
Разходи за осигуровки на в т.ч.	232	233
производствен персонал	151	150
административен персонал	81	83
в т.ч. разходи на ключов ръководен персонал	85	75
в т.ч. разходи по неизползвани отпуски	25	42
Общо	1,340	1,355

2.2.5. Начислена / (възстановена) обезценка на финансови активи

През текущия период дружеството е възстановило начислени обезценки от първоначално прилагане на МСФО 9 както следва:

Вид разход	2018 г.
Рестигрирана обезценка на парични средства	1
Рестигрирана обезценка на вземания	4
Общо	5

2.2.6. Други разходи

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Разходи за командировки	7	14
Разходи представителни	7	8
Разходи за глоби и неустойки	2	-
Разходи за алтернативни данъци	3	3
Разходи по изпълнителни дела	12	6
Провизии за задължения	-	10
Разходи без документ	4	4
Непризнат дягъчен кредит	2	2
Обезценка на материални запаси	-	50
Отписани вземания	4	-
Други разходи	2	2
Общо	43	99

2.2.7. Корективни суми

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Бялаисова стойност на продадени активи /нето/	-	3
Изменение на запасите от продукция /нето/	(17)	192
Общо	(17)	195

2.2.8. Финансови разходи

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Разходи за лихви в т.ч.	-	1
по вземн от финансови предприятия	-	1
Отрицателни курсови разлики	6	5
Други финансови разходи	12	13
Общо	18	19

2.2.9. Разход за данъци

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 2017г., включват:

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Данъчна печалба / загуба за годината	(51)	138
Текущ разход за данъци от печалбата за годината - 10%	-	(14)
Отсрочени данъци върху печалбата		13
Свързани с възникване и/или обратно проявление на временни разлики	41	13
Общо разход за данъци върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	41	(1)

Равнението между данъка върху доходите и счетоводната печалба преди данъци, умножена по законовата данъчна ставки за Дружеството за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 2017 г., е както следва:

	2018 BGN '000	2017 BGN '000
Счетоводна печалба/загуба за годината	(136)	21
Данъци върху печалбата - 10%	14	(2)
От непризнати суми по данъчната декларация	(55)	1
Общо икономия/разход за данъци, отчетен в отчета за всеобхватния доход	41	(1)
Ефективна данъчна ставка	30.44%	(2.38)%

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Свързани лица, притежаващи над 5% от акциите на дружеството са:

Випом АД – 49.14%

ТК Холд АД – 32.99%

Ключов управленски персонал

Членовете на Съвета на директорите и Изпълнителния директор са ключовия управленски персонал, който отговаря за планирането, текущото ръководене и контролиране дейността на дружеството.

Гошо Цанков Георгиев

Красимир Андреев Кръстев

Анна Олегова Костарева

Дъщерни предприятия:

ООО Випом Трейд - Руска Федерация

Други свързани лица

Другите свързани лица включват дружества, в които ключовият ръководен персонал притежава участие над 25% в капиталите на други предприятия и/ или участва в управлението:

Бонора АД, гр. София, бул. цар Борис III, 140, ЕИК 130925020

"Випом" ООО - Москва, Руска Федерация

"Випом инвест" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК105036955

"Ливест" АД, гр. София, ул. "Беломорски проход" №66, ЕИК130925013

"Приви" АД, гр. София, ул. "Беломорски проход" №66, ЕИК130688653

"Ремано" ЕООД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 203170077

"Добруджанска мебел" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 834025235

"Изгрев" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК106006580

"Модул" АД, гр. Бяла, ул. "Кольо Фичето" №15, ЕИК 117008114

"ТПС" АД, гр. София, ул. "Горица" №6, ЕИК 831639462

"ТПС-Имоти" АД, гр. София ул. "Горица" №6, ЕИК131111996

"Рилски лес" АД, гр. Самоков, ул. "Софийско шосе" №9, ЕИК122006101

"ТК Текс" АД, гр. Бяла Слатина, ул. "Индустриална" №2, ЕИК 106579808

"ТК Холд АД", гр. София, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 121657705

През отчетния период дружеството е осъществило сделки със следните свързани лица:

Продажби към свързани лица в групата

Клиент	Вид сделка	2018 г.	2017 г.
ООО Випом Трейд Русия	продажби на помпи	761	649
Общо		761	649

Вземания от свързани лица в групата

Клиент	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
ООО Випом Трейд Русия	40	61
Общо	40	61

Вземания от свързани лица извън групата

Клиент	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
ООО Випом - Москва, Руска Федерация	1,226	1,457
Общо	1,226	1,457

Задължения към свързани лица извън групата

Доставчик	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Физически лица	-	25
Дивидент	22	-
Общо	22	25

Доходи на ключов ръководен персонал

Начислените доходи на ключовия управленски персонал за 2018 г. са в размер на 84 хил. лв.

Нетна печалба на акции

Изчисляване на Нетна печалба на акция:	2018 г.	2017 г.
Нетна печалба: (BGN'000)	(95)	20
Среднопретеглен брой акции	299,120	299,120
Нетна печалба на акция	(0.32)	0.07

2. Управление на капитала

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Общо дългов капитал	-	-
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(744)	(989)
Нетен дългов капитал	(744)	(989)
Общо собствен капитал	7,829	8,565
Общо капитал	7,085	7,576
Съотношение на задлъжняост	(0.11)	(0.13)

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестирания средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си. Дружеството използва различни източници за финансиране на своята дейност като това са както собствени така и заемни средства от банки и свързани лица.

3. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от дружеството, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Категории финансови инструменти към 31.12.2018 год.:

Финансови активи	31.12.2018
Дългови инструменти по амортизирана стойност	1,344
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	1,266
Търговски вземания	78
Други вземания	-
Парични средства и парични еквиваленти	741
Общо финансови активи	2,085

Финансови пасиви	31.12.2018
Търговски и други задължения	116
Краткосрочни задължения към свързани лица	22
Търговски задължения	63
Други задължения	31
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	116

Категории финансови инструменти към 31.12.2017 год.:

Финансови активи	31.12.2017 г.
Кредити и вземания	1,692
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	1,518
Търговски вземания	171
Други вземания	3
Парични средства и парични еквиваленти	989
Общо финансови активи	2,681

Финансови пасиви	31.12.2017 г.
Търговски и други задължения	108
Търговски задължения	72
Други задължения	36
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	108

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Послелките са представени в отчета за финансово състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени когато и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в Интернешънъл Асет Банк АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужваната банка е със стабилна ликвидност.



Излагането на дружеството на кредитен риск по отношение на вземанията от клиенти е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

31.12.2018 г.	Просрочени		С ненастояща падеж	Общо
	обезценени	не обезценени	не обезценени	
Текущи активи	-	1,259	69	1,328
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		1,226	40	1,266
Текущи търговски и други вземания	16	33	29	78
Текущи търговски и други вземания-обезценка	(16)			(16)
Общо финансови активи	-	1,259	69	1,328

Матуритетът на вземанията от клиенти и вземанията от свързани лица към 1 януари 2018 г. и изчислените очаквани кредитни загуби са представени по долу:

Матуритет на вземания	% на обезценката за очаквани кредитни загуби	Брутна стойност на вземанията от клиенти	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Нетно вземане
Непадежирали		-	-	-
До 30 дни	1%	135	2	133
До 60 дни		-	-	-
До 90 дни		-	-	-
Над 90 дни	19%	95	18	77
Общо	9%	230	20	210

Матуритетът на вземанията от клиенти и вземанията от свързани лица към 31 декември 2018 г. и изчислените очаквани кредитни загуби са представени по долу:

Матуритет на вземания	% на обезценката за очаквани кредитни загуби	Брутна стойност на вземанията от клиенти	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Нетно вземане
Непадежирали		-	-	-
До 30 дни	1%	71	1	70
До 60 дни	0%	5	-	5
До 90 дни	11%	9	1	8
Над 90 дни	29%	49	14	35
Общо	12%	134	16	118

Вземания от свързани лица, които са били предмет на съдебен спор (Приложение 5) и са обезпечени със злато по реда на Закона за особените залози, са били събрани след края на периода, като Дружеството е пристъпило към изпълнение по залога. В началото на 2019 година дружеството се е удоволявало и вземането е събрано в размер на 1 226 хил. лв. и не е включено в матриците за обезценка.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

31.12.2018 г.	на виждане	до 1 м.	2-3 м.	7-12 м.	Общо
Текущи активи	741	214	1,226	-	2,181
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		40	1,226		1,266
Текущи търговски и други вземания		174			174
Парични средства и парични еквиваленти	741				741
Текущи пасиви	-	63	-	53	116
Текущи търговски и други задължения		63		53	116
Общо финансови активи	741	214	1,226	-	2,181
Общо финансови пасиви	-	63	-	53	116
Общо Нетен ликвиден дисбаланс	741	151	1,226	(53)	2,065
Общо Кумулативен ликвиден дисбаланс	741	892	2,118	2,065	2,065

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- *Валутен риск*

Валутният риск произтича от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Основната част от операциите на дружеството обикновено са декоминирани в български лева и/или в евро. Дружеството реализира част от своята готова продукция в Русия в евро и по този начин елиминира валутния риск, свързан с обезценката на руската рубла. В евро са декоминирани и разчетите с дъщерното дружество в Русия.

Поради това то не е изложено на съществен валутен риск от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Активите и пасивите, декоминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

31.12.2018 г.	в USD	в EUR	в BGN	Общо
Текущи активи	2	2,003	80	2,085
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		1,266		1,266
Текущи търговски и други вземания		48	30	78
Парични средства и парични еквиваленти	2	689	50	741
Текущи пасиви	-	-	116	116
Текущи търговски и други задължения			116	116
Издаване на краткосрочен риск	2	2,003	(36)	1,969
Общо финансови активи	2	2,003	80	2,085
Общо финансови пасиви	-	-	116	116
Общо издаване на валутен риск	2	2,003	(36)	1,969

• *Лихвен риск*

Лихвеният риск произтича от варирането на стойностите на финансови инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти.

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви са безлихвени, поради което финансовият резултат и паричните потоци на дружеството в голяма степен не са зависими от промяната в пазарните лихвени проценти.

31.12.2018 г.	безлихвени	Общо
Текущи активи	2,045	2,045
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	1,226	1,226
Текущи търговски и други вземания	78	78
Парични средства и парични еквиваленти	741	741
Текущи пасиви	116	116
Текущи търговски и други задължения	116	116
Издаване на краткосрочен риск	1,929	1,929
Общо финансови активи	2,045	2,045
Общо финансови пасиви	116	116
Общо издаване на лихвен риск	1,929	1,929

• *Друг ценови риск*

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Този риск се обуславя основно от два фактора:

- нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото същите заемат съществен дял в разходите за дейността,
- силната конкуренция на вътрешния и външния пазар, която оказва отражение и в цените на произвежданата продукция.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

4. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящия индивидуален финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия индивидуален финансов отчет.

4.1. Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност. При прегледа към 31.12.2018 г. Ръководството на дружеството е решило да не прави

обезценка на наличните материали запаси и продукция. Към 31.12.2017 год. на материалните запаси е начислена обезценка в размер на 50 хил. лв. Признатите обезценки към 31.12.2018 год. са в размер на 631 хил.лв., съответно за материали – 391 хил. лв. и продукция 240 хил.лв. (към 31.12.2017 год. в размер на 631 хил.лв., съответно за материали - 391 хил.лв. и продукция - 240 хил.лв.)

4.2. Обезценка на вземания

Счетоводна политика до 31 декември 2017 г.

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

За дружеството е определен обичаен период от 60 дни, за който не начислява лихви на контрагентите. За част от клиентите, с които дружеството поддържа дългосрочно търговско сътрудничество, се допуска по-дълъг период - до 120 дни. След изтичане на обичайният или конкретно договорен период, ръководството прави преглед на цялата експозиция на клиента и преценява наличието на условия за обезценка. Тези обстоятелства се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Всички съмнителни вземания, които не са събрани в продължение на повече от една година, се третираят като несъбираеми и се обезценяват, доколкото се преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Към края на отчетния период са установени индикации за обезценка на вземания. Информацията относно матуригетата на вземанията, начислената обезценка и движение на обезценка е оповестена в приложение 1.6. Текущи търговски и други вземания.

Към 31 декември 2017 г. матуригетът на вземанията от клиенти, без свързани лица е както следва:

Период на възникване	Сума	Относителен дял
До 90 дни	69	40%
91 – 180 дни	1	1%
181 – 360 дни	1	1%
1 до 2 години	39	23%
над 2 години	61	36%
Общо	171	100%

Счетоводна политика, действаща от 1 януари 2018 г.

Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Провизия за очаквани кредитни загуби на парични средства в банки

Паричните средства и паричните еквиваленти са най-високо ликвидните финансови инструменти. Те не са носители на кредитен риск, а ликвидният риск, който досега е ограничен до техническата

възможност дадено разпореждане с тях да не бъде изпълнено. Паричните средства, депозирани в банки, обаче са носители на кредитен риск от контрагента (риск от неизпълнение). Рискът от контрагента представлява вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения. Дружеството прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства.

Към 31 декември 2018 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на парични средства е 3 хил. лв.

Провизия за очаквани кредитни загуби на търговски вземания

Дружеството използва опростен подход и матрица за провизиране за изчисление на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за търговските вземания. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Дружеството в исторически план. Дружеството прецизира матрицата, за да коригира историческия опит с кредитните загуби чрез включване на прогнозна макроикономическа информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, безработица) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че с малко вероятно Дружеството да получи пълен размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческият опит на Дружеството по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

Обезценката за очаквани кредитни загуби е представена в приложение Кредитен риск.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В случаите в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като Съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Очакваните кредитни загуби (ОКЗ) представлява сумата на очакваните кредитни загуби за всяко съдебно и присъдено вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи. Допълнителна информация също е предоставена в пояснително приложение 4.

4.3. Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. (Приложение 5 Условни активи и пасиви).

4.4. Актюерски оценки

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са препоръчани от ръководството като разумни и уместни за дружеството.

При определяне на настоящата стойност към 31 декември 2018 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 1,25% (2017 г.: 2,0 %). Направеното предположение се базира на база информация от европейската централна банка за дългосрочен лихвен процент за целите на конвергенцията - 10 години падеж, деноминиран в български лева;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2017 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност и средната продължителност на предстоящия живот на населението по пол и местожителство на НСИ за периода 2015 г. - 2017 г.;
- вероятност за оттегляне – На базата на предоставена информация за текучеството на персонала и историческите данни на дружеството, използваната в преходни оценки вероятността за напускане или предстоящо съкращаване с нормално разпределение в размер на NORMDIST (t; 12; 4; 1) е преразгледана и в текущата оценка е заложен NORMDIST (t; 12; 4; 1), където t-време до пенсия (г.).

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността спрямо значителните предположения към 31.12.2018 г. изчислен на база на метод, който екстраполира ефекта върху задълженията за доходи на персонала при пенсиониране, при разумна промяна в основните предположения към края на отчетния период.

Значителни предположения	Изменение	Ефект	Ефект, %
Норма на дисконтиране	1.00%	(8,342)	(4,59)
Норма на дисконтиране	-1.00%	9,107	5,01
Текучество на персонал, год.	- 1	7,642	4,21
Текучество на персонал, год.	1	(8,667)	(4,77)
Възнаграждение	1.00%	6,453	3,55
Възнаграждение	-1.00%	(6,447)	(3,55)
Промяна на вероятностите за умирање	-10.00%	(5,566)	(3,06)
Промяна на вероятностите за умирање	10.00%	4,777	2,63

5. Условни активи и пасиви

Заведени съдебни дела от и срещу дружеството

Искове, по които дружеството е ищец

В Арбитражния съд на Орловска област, Руска Федерация е в код производство по несъстоятелност на дългогодишен търговски партньор на "Випом" АД - ООО "Гидромах", касещо вземания на Дружеството с цена на иска 52 309 273 рубли (851 851,91 евро по курса на ЦБ на РФ към дния на обявяване на несъстоятелността). Исковото заявление на Дружеството за

включване в списъка на кредиторите е подадено на 21.09.2015 г. С определение на съда от 08.02.2016 г. са поискани допълнителни документи, доказващи наличието и размера на задължението. С няколко поредни определения, последното от които от 26.12.2016 г., заявлението на "Випом" АД е оставяно без движение. С определение от 02.02.2017 г. е насрочена дата за разглеждане по същество - 22.02.2017 г., след което, с поредни определения, последното от които от 28.01.2019 г., съдебното заседание за разглеждане по същество по заявлението на "Випом" АД е отложено за 29.03.2019 г. Към момента на изготвяне на настоящия финансов отчет няма информация за постановено решение по исковото заявление на Дружеството.

На 30.03.2018 г. Окръжен съд - Видин постанови осъдително решение срещу длъжника ООО "Випом", гр. Москва, Руска федерация по заведеното от "Випом" АД гражданско дело с частичен иск 254 851.91 евро. Постановеното решение не е обжалвано. Освен това, пълният размер на вземането на "Випом" АД бе обезпечен със залог по реда на Закона за особените залози, запис на заповед и поръчителство.

През 2018 г. "Випом" АД пристъпи към изпълнение по залог с №7812 от 04.07.2017 г., учреден от "Павдектс Къмпани Лимитед" ООД, регистрирано в съответствие със законодателството на Кипър, с регистрационен № HE 125705, със седалище и адрес на управление: ул. Патрон №10, 6051, Ларнака, Кипър. Пристъпването към изпълнение по залога е вписано в Централен депозитар АД с №8723 от 23.11.2018 г. Залогът е учреден върху общо 147 000 (сто четиридесет и седем хиляди) поименни безименни акции, представляващи 49,14 % от капитала на "Випом" АД, гр. Видин с ЕИК 815123244. На основание чл.32, ал.3 от ЗОЗ с вписването на пристъпване към изпълнение заложеното имущество преминава в разпореждане на заложния кредитор. Залогът обезпечава онези вземания (главница, лихви, разноси, неустойки и др.) на "Випом" АД от третото лице ООО "Випом", регистрирано в Междурайонна инспекция на Федералната данъчна служба №46 по град Москва, Руска Федерация с основен държавен регистрационен номер (ОГРН) 1067746823880, ИНН/КПП 7736542968/773601001, с адрес пер. Гнездиловский м., дом 12, пом. I, к.1, град Москва, 125009 Руска Федерация, произтичащи от Споразумение от 23.11.2015 г. между "Випом" АД, ООО "Випом" и Олег Анатольевич Костарев относно споразумение от 17.11.2014 г. към договор за продажба №643/95767106/0016 от 16.02.2009 г. и допълнително споразумение №35 от 31.10.2014 г. по договор №643/95767106/0016 от 16.02.2009г. между "Випом" АД и ООО "Випом" и всички допълнителни споразумения към него, съгласно което ООО "Випом" се задължава да заплати на "Випом" АД сумата 844 851,91 /осемстотин четиридесет и четири хиляди осемстотин петдесет и едно цяло, деветдесет и една стотин/ евро. Пристъпването към изпълнение по залога е за дължимата част от вземането в размер на 627 000 (шестстотин двадесет и седем хиляди) евро. На основание чл.187а, ал.3 във връзка с чл.187е от Търговския закон, "Випом" АД преустанови упражняването на правата по заложените собствени акции до тяхното прехвърляне.

На 09.01.2019 г. "Випом" АД прехвърля собствеността върху 147 000 акции, представляващи 49,14% от собствения му акционерен капитал, в чийто владение Дружеството встъпи след пристъпването към изпълнение по особен залог. В резултат на извършената сделка, към датата на отчета, както и към датата на изготвяне на настоящия документ, Дружеството не разполага с права на глас, носител на които са акции от капитала на "Випом" АД.

Не са регистрирани други висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството в крупен размер - Дружеството е ипсц по други изпълнителни и граждански дела с общ финансов интерес приблизително 60 хил.лв.

Искове, по които дружеството е ответник

Срещу дружеството са заведени граждански дела, свързани предимно с претенции на бивши служители на дружеството с различен предмет, които индивидуално са несъществени. Общо претендираният финансов интерес по тези дела е в размер приблизително на 10 хил.лв.

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г.

Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

По договор за предоставен банков заем, дружеството е учредило следните обезпечения:

- Договор за кредитна линия от Интернешънъл Асет Банк АД с разрешен размер 400 хил. лв. е обезпечен със запис на заповед за 400 хил. лв. и договорна ипотека на административна сграда, собственост на дружеството, с балансова стойност към 31.12.2018г. в размер на 59 хил. лв. (31.12.2017 г. – 63 хил. лв.).

Банкови гаранции, издадени в полза на дружеството:

Действащите банкови гаранции към 31.12.2018 год., издадени в полза на Випом АД са:

- Размер - 5 хил. лв. с краен срок 12.11.2019 год.
- Размер - 15 хил. лв. с краен срок 12.2019 год.
- Размер - 4 хил. лв. с краен срок 31.08.2019 год.
- Размер - 8 хил. лв. с краен срок 31.08.2019 год.
- Размер - 5 хил. лв. с краен срок 03.11.2020 год.

6. Действащо предприятие

Ръководството на дружеството счита, че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността.

7. Оповестяване съгласно законови изисквания

Дружеството е сключило договор с одиторско дружество „ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ“ ООД за независим финансов одит в съответствие със ЗНФО и Международните одиторски стандарти на годишният индивидуален финансов отчет. Договорът възлиза на стойност 8 хил.лв. Регистрираните одитори не са предоставяли други услуги извън одита.

9. Събития след края на отчетния период

На 09.01.2019 г. "Випом" АД прекъсна собствеността върху 147 000 акции, представляващи 49,14% от собствения му акционерен капитал, в чието владение дружеството встъпи след пристъпването към изпълнение по особен залог. В резултат на извършената сделка, към датата на финансовия отчет, Дружеството не разполага с права на влас, носител на които са акции от капитала на "Випом" АД.

С Протокол от 15.03.2019 год. от заседание на извънредно Общо събрание на акционерите е взето решение за промяна в състава на съвета на директорите. Освобождава от длъжност Анна Олегова Костарева и Красимир Андреев Кръстев и на тяхно място избира Иван Петров Ревалски и „Милк комерсиал“ ЕООД с ЕИК 130936999 с представител за изпълнение на задълженията му в Съвета Красимир Андреев Кръстев.

Между датата на отчета и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали други събития, които изискват корекции и/или оповестяване.